

MARTINA MONOŠOVÁ

ARKÍZINO
TAJOMSTVO

4. diel úspešnej ságy SOPHIE

MARENČIN PT

MARKÍZINO TAJOMSTVO

SOPHIE

MARTINA MONOŠOVÁ

ARKÍZINO
TAJOMSTVO

MARENČIN PT

*Na tomto mieste si dovoľujem poďakovať za pomoc
a spoluprácu pri objasňovaní niektorých historických
faktorov vedeckej pracovníčke Historického ústavu
Slovenskej akadémie vied, pani Diane Duchoňovej, PhD.*

Ďakujem za pomoc mojej mame a môjmu bratovi.

Túto knihu venujem môjmu manželovi.

© Martina Monošová, 2021

© Marenčin PT, spol. s r. o., 2021

Jelenia 6, 811 05 Bratislava, Slovakia

www.marencin.sk marencin@marencin.sk

Cover & layout © Marenčin Media, s. r. o.

915. publikácia, 1. vydanie

ISBN 978-80-569-0881-5 (viaz.)

ISBN 978-80-569-0882-2 (ePDF)

ISBN 978-80-569-0883-9 (ePub)

Motto

*„Aj nad tým najslabším plamienkom
voda raz zovrie.“*

Martina Monošová

Rok Pána 1517

I. kapitola

*Príbeh obrazu
Zimnej madony*

Päť rokov po bitke pri Ravenne

I. Krása nadovšetko

január r. P. 1517

I.

tmavé väzenie v podzemí zámku Amboise páchlo plesňou, hnilobou, exkrementmi, zatuchnutým potom a myšinou, a dobre stavaný, hoci nie najvyšší, dvadsaťtriročný vojvoda Anne de Montmorency, čerstvo povýšený francúzsky maršal, si od príchodu sem dolu pre príjemnejšiu vôňu pritláčal k nosu pomaranč. Ako tmavé matné koráliky sa na jeho sýto oranžovej rapavej kôre černeli aromatické hlavičky klinčekov, pozapichované v peknom pravidelnom geometrickom vzore.

Len čo Marie le Contenois, markíza de Marginel, uvidela maršala vchádzať, zvrtila sa k nemu chrptom.

Z jej stredne vysokej postavy vždy sálala nenápadná, no zjavná elegancia. Prejavovala sa v dokonale priamom držaní tela, ako aj v ladnosti každého jej pohybu. Pri chôdzi sa vznášala ako mýtická bytosť, či ako lesná víla, ktorá tancuje polnočnému mesiacu. Medzi tieto ponuré múry konca všetkých nádejí sa vôbec nehodila, ale ani oni nemohli zatieniť majestátnosť vyžarovania jej nežnej ženskosti. Pohľad jej mandľových svetlomodrých očí s dlhými jemnými mihalnicami prezrádzal láskavosť i vnútornú silu. A preto, že sa rada usmievala, veľmi ľahko

si získavala priateľov, závistlivcov i obdivovateľov, čiže vlastne iba závistlivcov, lebo prianiam obdivovateľov nepodliehala a priatelia jej vlastne tiež iba závideli.

Popri žiarivých vlasoch farby medi, kučeravých ako mierne zvlnená morská hladina, keď sa v nej na svitaní kúpu prvé ružovo zlaté lúče slnka, pôsobila jej pleť s mierne olivovým nádychom hladko a sviežo. Mariin dlhý úzky nos, mierne vytočený nahor, ju skôr zdobil, než by kazil jej unikátnu krásu a podobne pôsobila aj jej pomerne masívna špicatá brada, ktorú zdedila po rozhodnom otcovi. Inej žene by nesvedčala, no zrejme kvôli Mariiným výrazne krojeným a vždy syto ružovým perám jej tá brada dodávala skôr punc rozhodnosti, než by rázne a jasne ohraničovala jej ušľachtilú tvár.

Ak si rozpustila tie svoje nepoddajné vlasy, kontrast s tou výraznou bradou, neprehliadnuteľnými perami a zdanlivo chladnými bledými očami vyznieval nečakane vzrušujúco. Zlatá nežná vlnitá záplava jej popri dlhom labuťom krku splývala cez ramená okolo oblých pŕs až k pásu. A ako to už u krásnych žien býva, Mariiným najväčším prekliatím bolo, že každý muž si ju od prvého okamihu predstavoval zahalenú práve len v tých jej rozpustených vlasoch...

Marie si na väzenie ešte stále neprivykla – ako by aj mohla? – no vo svojej situácii sa už naučila nedávať na seba znať strach, ani slabosť. Keď maršal prišiel, tvárila sa, že ju práve nekonečne zaujíma pohľad do úzkeho otvoru nahor, ktorým dnu dopadal jediný prúžok denného svetla. Niekedy ním dnu aj pršalo, teraz v zime snežilo, ibaže z miesta, kde stála, sa dalo zazrieť oblohu a ten pohľad jej dodával nádej.

Po prvýkrát ju tu navštívil pred troma týždňami, ešte pred Vianocami, aby jej oznámil, že sa má pripraviť na proces, v ktorom budú spolu s manželom súdení. A naposledy sa tu objavil

pred týždňom, predposledný deň, keď sa súd aj skutočne konal. Jeho správanie pri súde ju poriadne sklamalo i nahnevalo, lebo pred sudcami v konečnom dôsledku nepovedal ani slovko v ich prospech, hoci jej predtým pri oboch svojich návštevách prisahal, že je ich priateľ a že im pomôže.

Preto sa mu teraz radšej otočila chrbtom. Opovrhovala ním za jeho farizejstvo, no aj za to, že vždy, keď za ňou prišiel, strašil ju predstavami, čo všetko sa môže stať predovšetkým jej malej dcérke Sophie, ak nepovie všetko, čo vie o *Spoločenstve psa*.

Keď pred dvoma rokmi nastúpil na trón nový kráľ, kráľ František I., nielen Marginelovci dúfali, že s ním nastanú i nové časy. Tento mladý, a aj po narodení dcérky nekonečne zalúbený, manželský pár veril, že skostnatené pomery pri dvore sa zmenia. Veď František bol synom vždy odhodlanej a morálnej Louisy Savojskej. A aj skvelá, sčítaná a rozhodná kráľovná Anna Bretónska mu bývala akoby druhou matkou. Ibaže radcovia, akým sa ukázal byť napokon aj čerstvo povýšený maršal Anne de Montmorency, sledovali vlastné záujmy.

Anne de Montmorency si naplno vychutnával predovšetkým dlhoročné priateľstvo s novým panovníkom. Princ František bol od detstva jeden z možných následníkov trónu, ale nikto nemohol popredu vedieť, že sa kráľom stane práve on. Možností bolo viac. A teraz, keď sa to stalo, de Montmorency, ako jeho večný a verný tieň, mal kráľa Františka I. obtočeného okolo prsta. Lebo tí dvaja sa nielenže od útleho detstva poznali, ale stali sa výbornými priateľmi. Isteže, o dva roky starší de Montmorency odjakživa veľmi dobre poznal svoje miesto, ale po boku nového kráľa, ktorý mu absolútne dôveroval, sa stal neobyčajne mocným. Vplyv Montmorencyho na kráľa bol nesmierny – veď kto ovláda hlavu, ten ovláda celé telo, ovláda napokon všetko, a nielen markízovi de Marginel sa to nepáčilo.

Väčšina dvoranov sa napokon dokázala s maršalovým postavením akosi zmieriť, ale ostatní, ako napríklad aj markíz Charles-Philippe de Marginel, sa radšej celkom stiahli na vidiek. Po strate svojho najlepšieho priateľa Gastona de Foix v bitke pri Ravenne a po postupnom sklamaní sa z pomerov pri dvore markíza de Marginel jeho pokojný vidiecky život s krásnou a milovanou manželkou po boku v podstate tešil...

...lenže nikto s toľkým majetkom nemôže žiť mimo dvora naozaj pokojne príliš dlho!

Závisť a možný budúci markízov vplyv nedopriali maršalovi pokoja. Hojnosť peňazí a majetku sa Charlovi-Philippovi podarilo nahonobiť pomocou šikovných obchodov s textilom na severe, ktorým sa darilo vďaka vplyvu jeho svokra a v neposlednom rade podstatne pomohli aj styky v *Spoločenstve psa*.

No nielen veľký majetok klal maršalovi oči. Poháňala ho aj obrovská nenávisť. Ako člen rodu, ktorý *Spoločenstvo* kedysi odmietlo, neprestával hľadať zámienky, ako zničiť jedného z najvyššie postavených členov *Bratstva*, markíza de Marginel. Dostať sa následne k jeho majetku by bol len bonbónik, ktorý by jeho víťazstvo príjemne dosladil. Za svoje ostrážité služby krajine by mal právo od kráľa vydrankať aspoň časť toho skvelého marginelovského majetku, ak nie úplne celý.

Anne de Montmorency napokon ani sám nevedel, ako vlastne kráľa na myšlienku markízovej vlastizrady priviedol, ale pomáhal mu aj starý skúsený politik a senešal, vojvoda Louis de Brézé. De Brézého pohnútky boli jednoznačne iba materiálne, ale napokon stačilo už iba prikladať polienka do plápolajúcej vatry.

A mladý Claude de Guisé sa ukázal ako skvelý donášač. Anne sa mal pred ním na pozore, lebo celkom nechápal ciele toho malého zákerného hada, veď pokiaľ mal dobré infor-

mácie, Claudov otec bol *Velmajstrom Bratstva*, čiže on mal po ňom zdediť toto najvýznamnejšie miesto v *Spoločenstve*. A postavenie *Velmajstra* by mu predsa dávalo takú veľkú moc, a ani by sa nemusel nikomu zodpovedať. Ale Claude zjavne naplňal svoje vlastné nepredvídateľné plány.

...no a teraz maršal Anne de Montmorency už len žal, čo predtým zasial – a nesmierne sa mu to páčilo. S markízom kráľ urobil doslova krátky proces a nádherná markíza de Marginel mu teraz v tomto väzení prakticky kľučí pri nohách. Všetko bolo na svojom mieste! Ani nedúfal, že to dopadne takto dokonale. A on naozaj nedokázal odolať ženám v zúfalých situáciách, schopným všetkého!

„Nepriinášam veľa dobrých správ, madam,“ oslovil ju de Montmorency, len čo vstúpil do jej cely a naznačil poklonu, „ale prinášam *aj* jednu veľmi dobrú. Budete vďačná...“

Sledoval ju od chodby a neuveriteľne ho bavil ten jej malý odpor, keď si myslela, že si ho môže dovoliť. Ale keďže dnes s ňou mal svoje úmysly a niesol jej zlé správy, rozhodol sa k nej správať zdvorilo. Už minule sa musel veľmi ovládať, aby okamžite nevyužil jej situáciu. Vyhladnutá, poblednutá a mierne páchnuca, no stále nekonečne príťažlivá. A tie jej zlaté vlasy!

Bez toho, aby sa k nemu otočila, ticho sa spýtala: „Vďačná za čo? Za podlú zradu môjho drahého manžela, markíza de Marginel? Bol jedným z najvernejších a najudatnejších hrdinov Francúzska. Akým právom by sa jeho hlava mala potopne a nespravodlivo oddeliť od tela pod sekerou kráľovho kata?!“

Príkro si ho premerala.

Maršal sa odmlčal, lebo si nebol istý, ako jej to má povedať. Ale teraz mu sama vyšla svojimi slovami v ústrety. Odkašľal si a po malej pauze potichu prehovoril: „Obávam sa, markíza, že už sa stalo...“

Marie sa k nemu zvrtila tak prudko, až stratila rovnováhu.

To predsa nemôže myslieť vážne? Určite ho zle pochopila!

Priskočil k nej a zachytil ju, aby nespadla. Pritom mu na podlahu spadol pomaranč.

„Čo ste to povedali?“

V očiach jej prečítal zdesenie. Zatváril sa účastne a vážne jej prikývol, aby smutnú správu definitívne potvrdil. A bolo to vonku!

Na chvíľu sa zasekla, akoby sa stala sochou. Nevedela, čo sa s ňou deje. Nechcela chápať zmysel jeho slov. Chcela kričať od zúfalstva a zároveň na mieste zomrieť. Cítila, ako sa v nej čosi derie na povrch.

„Kedy?“ šepla – no v skutočnosti to nechcela počuť. V skutočnosti mu neverila. Nemohla byť predsa pravda, že...

„Včera večer... Veľmi ma to mrzí, markíza...“

Ako vo sne sa mu vyvliekla z rúk, otočila sa mu znovu chrbtom a následne padla k zemi ako podťatý strom. „Ach, môj milovaný Charles-Philippe!“ zakričala bezmocne. „Čo ti to len urobili! Môj drahý Charles-Philippe!“

Jej výkrik sa niesol až von. Z korún bezlistých stromov vystrašene vzlietli vtáky.

Vnútro akoby jej na kusy trhali žeravými kutáčmi celého sveta. Skrútila sa do kľbka a ešte hodnú chvíľu volala jeho meno. „Prečo? Prečo ti to urobili, môj najdrahší Charles-Philippe?!“

Pozoroval, ako sa jej tvár skrivila od nešťastia. Ležiac na zemi, schúlená do seba, s rukami okolo kolien, postupne strácala svoj hlas, až celkom zachrípla. Po chvíli už len bezmocne ticho vzlykala, občas zašepkajúc jeho meno, lebo na viac nemala silu.

Maršal ju prenechal jej smútku, no vzápätí zmierlivo vyhlásil: „Ale mohli sme to očakávať, madam...“

„Mohli *sme*? *My*?“ Zdvihla sa na predlaktí, posadila sa. Prepichla ho prekvapene studeným pohľadom a utierala si

slzy, aby lepšie videla, akú ďalšiu nehoráznosť jej mieni povedať. Bezmocnosť nad stratou vystriedal spravodlivý hnev. „Pokiaľ sa dobre pamätám,“ oborila sa naňho zachrípnutým hlasom, pritom vstala a odhodlane si utrela slzy, „vy ste neurobili vonkoncom nič na jeho záchranu!“

„Možno mi nebudete veriť, ale snažil som sa, madam. *Qui terre a, guerre a.* (Kto má zem, má vojnu.) S tým musel váš manžel raz počítať. A hoci jeho sa už nedalo zachrániť, zachránil som aspoň vás a vašu dcérku.“

„Sophie! Moja úbohá sirota!“ šepla Marie znovu nešťastne a pohltili ju výčitky, že na dcérku v momente bolesti zo straty Charla-Philippa zabudla. Zvrtla sa k nemu a pozrela mu priamo do tváre. „Čo je so Sophie?“

„Nebojte sa. Je v bezpečí. *Zatial'* je v bezpečí,“ opravil sa.

Marie sa strhla a škaredo naňho zagánila.

Podišiel k nej a opäť ju chytil za ramená. „Chápem váš žiaľ, ale nechápem, prečo sa hneváte na mňa, madam. Ja som zachránil aspoň vás dve. Preto sa nesprávajte takto chladne k jedinému priateľovi, ktorý vám zostal. Iba vďaka mne ste ešte nažive, lebo len mne jedinému naozaj záleží na vašich životoch.“

„Tak sa zachovajte ako priateľ a pomôžte mi, pane!“

De Montmorency sa pokúsil o priateľský úsmev, no pery sa nad jeho mohutnou hrčatou bradou iba nepekne skrivilili. „Veď celé dni nič iné ani nerobím, milá markíza! Nebyť mňa, kráľ by nechal odsúdiť aj vás. Som jediný, kto stojí medzi vami a katom. A kráľ potreboval veľký proces, kde by ukázal prevahu nad tým tajomným *Spoločenstvom*...“

„Kráľ predsa musí vedieť, že obvinenia proti môjmu manželovi boli iba kôpkou lži!“ Markíza zatínala päsť a po lícach sa jej ďalej kotúlali bezmocné slzy. Najdrahší Charles-Philippe už nežije – kričalo zúfalo jej srdce...

„Celé je to jeden obrovský nezmysel!“ kričala. „Sprisahanie proti nám! Nijaké *Spoločenstvo vlka* predsa neexistuje!“

„*Psa*, madam,“ opravil ju maršal, a keď videl, že ju premohli slzy, zvažoval, ako bude pokračovať. Dnes už ale rozhodne nemieni odísť naprázdno!

„Jeho Veličenstvo má mnoho zlých radcov,“ začal zoširoka, „ale, našťastie, ja som úplne na vašej strane, milá markíza. A, verte, že robím úplne všetko, čo je v mojich silách, hoci by som vlastne nemusel...“ Pozrel na ňu veľavravným pohľadom, až sa jej zazdalo, že sa jej okolo hrdla omotáva zákerný had, ktorý ju o chvíľku začne škrtiť.

Prešla ňou vlna nevýslovného odporu a uhla pohľadom. Nemohla uveriť, že by sa snažil zneužiť jej situáciu *takýmto* spôsobom. Určite ho iba zle pochopila.

Znovu ňou prešli zvláštne zimomriavky. Strácala pevnú pôdu pod nohami. Útočil na niečo, čo nikdy naozaj brániť nemusela.

„A čo je so Sophie? Od začiatku procesu som ju nevidela. Čo je *naozaj* s mojou dcérkou?“ opýtala sa. Iba na tom už teraz záležalo – na Sophie.

Narýchlo si utrela slzy. Teraz sa musí sústrediť, aby sa mu zvládla ubrániť a zároveň ho otvorene neurazila.

Bol to inštinkt, pričom jej vnútro sa búriло pri myšlienke, že by vážený dvoran bol schopný čohokoľvek nízkeho.

No reč jeho tela hovorila jasne a ona v nej čítala ako v otvorenej knihe – poriadne nechutnej otvorenej knihe.

„Tak čo je so Sophie?“ spýtala sa markíza znovu, ale už rozhodnejším hlasom.

Neodpovedal jej hneď.

Pomalým krokom sa vrátil k dverám jej plesnivého studeného väzenia a odtiaľ si ju nehanebne premeral. „Ako som už

povedal, milá markíza, záleží iba na vás, či aj naďalej bude vaša dcérka v bezpečí...“

„Hádam by ste neublížili dieťaťu, pane!“ zhĺkla neveriacky.

Maršal rozhodil bezmocne rukami, no jeho gestu chýbala úprimnosť a videl sa jej mierne vykoľajený. Možno preto, že pred chvíľou stratil svoj voňavý pomaranč a naozaj neznášal zápach väzenia. Nevdojak pozrel smerom, kde na kamennej podlahe pomaranč skončil, no viac by sa ho ani za svet nedotkol.

„Musím ju vidieť!“ Jej prosba znela takmer ako rozkaz, a vzápätí sa zmierlivo zvrtila k nemu, aby čo najmäjším hlasom dodala: „Prosím, pane! Ak ste naozaj priateľ, len vy jediný to dokážete zariadiť! Veľmi vás prosím!“

Akoby po celý čas čakal len na tento jediný moment! „Vaše nádherné pery prosia naozaj prekrásne, markíza!“ ozval sa múrmi väzenia jeho tichý mrazivý hlas.

Novým dlhým pohľadom odhadoval, či už je pripravená, a jej okamžite naskočila husia koža. Pohol sa k nej neuveriteľne pomaly, ako keď sa dravec blíži k svojej obeti, ktorá už nemá kam uniknúť.

„Ako som už naznačil,“ vravel pri tom zmierlivo, „všetko záleží len a len od vás. Váš posledný priateľ sa stále tak snaží, správa sa k vám veľkoryso, a vy ste stále taká chladná. Zaslúžil by si odmenu alebo aspoň, povedzme, malú inšpiráciu...“

Ustúpila dozadu, až sa vtisla do studeného múra. Cez kedysi krásne šaty sa jej do chrbta bolestivo zarylo zopár ostrých kameňov.

Zastal tesne pri nej a popálil ju falošným úsmevom. „Taká krásna tvár!“ šepkal zaliečavo, akoby sa jej vyznával z najhlbších citov a pritom jej prstom prechádzal po líci. „Prekrásne oči! Také hlboké! A tie vaše pery, ústa... Aká škoda by bola, keby... keby...“

Schválne nedokončil a kochal sa strachom v jej očiach. No najviac ho bavilo, ako markíza stále verí, že v skutočnosti nie je schopný jej ublížiť.

Opakom dlane prešiel od líca k brade, potom ku krku a ďalej sa jej sklúzol až k plecu. Napokon ľahko prekonal odpor jej rúk, ktoré jej skrížil za chrbtom. „Nebráňte sa mi!“ prikázal.

Jej nedostatok ráznejšieho odporu spôsobilo mnohotýždenné vysilujúce väznenie i najnovšie nešťastné správy.

Ešte viac ju celým svojím telom pritisol o ostré kamene múru a držiak za chrbtom obe jej ruky, jeho druhá ruka sa ocitla pri okraji výstrihu jej zničených šiat. Fascinovaný pohľadom na vlastné prsty, maršal sa hodnú chvíľu pohrával s okrajom látky. Občas sa len tak mimochodom obtrel o jej mäkké prsia, akoby sa rozhodoval, či to naozaj urobí.

Hruď sa jej zhnusene zdvíhala a klesala, no nemohla sa pohnúť. Dokázala len zatvoriť oči a hlavu odvrátiť nabok.

Cítila, ako jeho prsty nekonečne dlho šacovali živôtik. Trápil ju, až naozaj zadúfala, že to neurobí. Že to v skutočnosti ani urobiť nechce, že ho len baví kochať sa jej bezmocnosťou.

No zrazu sa prudko zakvačil o okraj šiat a roztrhol jej ich skoro až po pás. Potom ju nečakane pustil a ešte nečakanejšie sa vrátil do stredu väzenskej cely.

Nechápala, čo robí, ale pritom si bleskurýchle oboma rukami zakryla prsia.

Nedíval sa na ňu a tváril sa, akoby sa od svojho príchodu ani nepohol od dverí.

Marie lapala po dychu. Chvíľu trvalo, kým sa trochu upokojila a pochopila, že sa jej nič nestalo. Zatiaľ.

Čo to s ňou hrá de Montmorency za hlúpu hru? Čo sa to deje?

Otvorila oči. S nádejou naňho pozrela, dúfajúc, že sa zháčil,

lebo pochopil, že zašiel príďaleko. Pochybovala o vlastných inštinktoch aj o vlastnom rozume, no na ten kratučký moment sa jej ulavilo.

Pozrel na ňu a s očami nalepenými na jej hrudi sucho oznámil: „Vaša dcéra bude v bezpečí.“

Markíze sa od nervového vypätia podlomili kolená. Jednou rukou sa musela oprieť o studený múr, aby sa nezviezla dolu. Nechcela pred ním padnúť na kolená.

Oči jej zaliali slzy dojatia i uvoľnenia. Ale keď sa na jej pery už-už dralo slovko *Ďakujem!*, ľahostajným tónom dodal, predstierajúc nezájum: „No nie je isté, ako dlho ešte môže trvať môj vplyv na kráľa, aby ušetril jednu odsúdenú čarodejnicu...“

Vrátil sa k nej, aby jej pomaly odtiahol ruky, ktorými si zakrývala hrud'. Vzápätí poťažkal jej prsia v dlaniach a drzo jej pozrel do očí. „Inšpirujte ma, markíza a možno uvidíte svoju dcéru!“

Marie potlačila vlnu zhnusenja a sklonila hlavu. Veľmi ju oslabovala myšlienka na Charla-Philippa, ktorý ju už ani neobjíme a ani neochráni, inak by ho okamžite zahriakla. Ťažko dýchala.

Manžel sa vždy postaral, aby sa nik neodvážil čosi trúfalé v jej prítomnosti ani len vysloviť, nielo ešte takto na ňu zaútočiť. Chcela mu vyťat' zaucho, oplúť ho a pyšne zdvihnúť hlavu, no nenašla v sebe odvahu zastaviť ho.

„Ja čakám, madam!“

Čo by mohol spôsobiť jej odpor? Mala by bojovať, mala by sa brániť, no nevládala. Už tretí deň nič nejedla. A aj sa bála odporovať mu. Mal príliš veľký vplyv na Sophiin osud.

Už prišla o manžela. Vždy tu bol, mohla sa oňho oprieť. Jeho odvaha a sila nedovolili, aby jej niekto ublížil. Ale čo teraz? Bola sama. Charles-Philippe tu nebol a nebol už ani nikde inde. Jej vnútro to odmietalo pochopiť...

„Stále čakám...“

Tento muž stojí po kráľovom boku a mohol by jej pomôcť, ak by naozaj chcel. Už pri prvej návšteve jej naznačil, čo od nej za svoj vplyv očakáva, za životy celej jej rodiny, za bezpečie malej Sophie. Možno ak by splnila jeho požiadavku skôr, mohol drahý Charles-Philippe ešte žiť, napadlo jej zúfalo.

„Už ste mali dosť času na rozmyslenie, markíza!“ Maršal luskol prstami a ona začula, ako sa na druhej strane mreží vzdávajú kroky žalárника. Netušila, že ich z tmy až doteraz pozoroval.

Osameli a ju striaslo novým odporom. Tušila, čo bude nasledovať...

„Prosím, pane, nechcete to odo mňa!“ zašepkala, pokúšajúc sa zmeniť svoj osud.

Maršal na jej prosby nijako nereagoval.

Cez úzky priezor hore pozrel na oblohu. „Aspoň trochu vzduchu vám sem vietor od Loiry občas zaveje!“ povedal neprítomne, akoby vdychoval svieže povelie. Tu ho pocítiť nemohol, lebo až sem sa čerstvý vzduch nikdy nedostal. „Myslíte, milá markíza, že pohľad hore mi dokáže dať dôvod, aby vaša Sophie zostala v bezpečí?“

Marie mu nerozumela, ale o to statočnejšie sa pokúšala zahaliť sa.

Pozrel na ňu, zahral prekvapeného, že si to dovolila. Chytil jej obe zápästia, pokrútil hlavou, zacmukal a ruky jej z hrude opäť rázne odtiahol. Následne jej ukazovák nesúhlasne zamával pred očami. „Toto nie, madam! Takto by sa mi nepáčilo...“

A nakoniec ju celkom zmiatol tým, že sa postavil za ňu a díval sa znovu priezorom nahor. Pritom ju pritiahol k sebe a nahrubo láskal jej prsia. Keď sa predsa len odvážila brániť, rýchlym pohybom jej nečakane podrazil nohy, až bolestivo dopadla na

kolená. Zvrchol sa pred ňu, zastal tam a ona okamžite pochopila, čo bude chcieť.

„Prosím, nie!“ šepla vydesene úplne vyčerpaná.

Nevnímal ju. Bez štipky hanby si rozopínal nohavice, ktorých rázporok s obnaženým obsahom sa ocitol rovno pred jej tvárou. „Myslím, že ďalej už viete, ako urobiť šťastným svojho jediného priateľa...“

„Nie! Prosím!“ skúsila znovu, ale on prudko pritlačil jej tvár o zamatovú látku svojich nohavíc.

„Stačilo, začni už, ty suka!“

Zatvorila oči a slzy poníženia sa preliali cez ich okraj.

2.

„Madam! Madam, prosím, zobudte sa!“ ozvalo sa nočným tichom nástojčivé šepkanie.

Marie sa prebrala a chvíľku nevedela, kde je. Vzápätí si spomenula na to, že Charles-Philippe už nežije, ako aj na podvečer s odporným, požadovačným de Montmorencym. Zúfalstvom, bezmocnosťou i odporom sa jej pretočil prázdny žalúdok.

„Madam, madam... Prosím!“ opakoval úpenlivo tlmený ženský hlas.

Marie sa proti svojej vôli posadila na troch vratkých zádrapčivých doskách, ktoré jej slúžili ako posteľ a ľahostajne otočila hlavu smerom k slabému plameňu lampáša.

„Madam, to som ja, Nicolle!“

Markízu okamžite premklo šťastné dojatie a priskočila k mreži. „Nicolle, milá Nicolle! Moja verná komorná! Si to naozaj ty?“ Z očí sa jej spustili slzy.

V slabučkom svetle nevidela, ako sa Nicolle vydesene obzerá

dookola. „Áno, madam,“ pritakala jej. „Som to ja... Nemáme veľa času. Stráže sa môžu každú chvíľu zobudiť.“

„Taká som šťastná, že si prišla, Nicolle!“ Markíza znovu bojovala s plačom, ktorý nedokázala ovládnuť.

„Tak už ste počuli o pánovi...“ pochopila slúžka smutne.

Marie pritakala a cez nové vlny slz, ktoré si rýchlo utierala, sa zaujímala: „Vieš niečo o Sophie?“

„Slečna Sophie je zatiaľ stále v tom sirotinci, madam.“

Marie vzdychla. „Asi je to tak najlepšie... Ale Charles-Philippe...“ Kvôli novej vlne plaču nedokázala rozprávať hneď ďalej. „Kde vlastne skončilo... jeho... telo?“

„O tom vôbec nič nevieme, madam... Pýtali sme sa aj v márnici, ale hľadáme ďalej.“

„Asi ho nebudeme môcť pochovať v rodinnej hrobke v Clemmanceau...“

Nicolle jej nedokázala odpovedať.

„Možno by bolo lepšie,“ šepkala markíza zničene, „keby sme už toto mali za sebou obaja. Najradšej by som to ukončila sama... Bez drahého Charla-Philippa mi nezáleží na tom, čo sa stane so mnou. Môj život viac nemá zmysel...“

„Ach, moja drahá madam,“ chlácholila ju Nicolle. „Len odvalu! Takto nesmiete premýšľať! Je tu predsa ešte slečna Sophie a tá vás potrebuje.“

Markíza prestrčila mrežami ruky a dotkla sa Nicolliných. „Ona potrebuje pomoc a ja jej odtiaľto pomôcť nemôžem. Ani ochrániť ju nemôžem... Dievčatko moje nešťastné, sirôtka moja maličká! Čo len s ňou bude?!“ Do očí sa jej tlačili nové a nové slzy, a hoci s nimi hrdinsky bojovala, nevyhrávala.

Potom dôrazne stlačila Nicolle ruky vo svojich dlaniach, keď jej napadlo: „A našla si tie moje šperky, alebo aj tie odniesli?“

„Neodniesli, madam. Stále sú na tom bezpečnom mieste...“

Marie sa trochu ulavilo. „Vezmi ich ku guvernérovi de Grasnac aj s tým listom, čo som ti dala minule. Postará sa, aby ich jedného dňa dostala Sophie. Bude ich potrebovať...“

Opäť ťažko vzdychla, lebo ju znovu opantávala beznádej. Mala chuť zdôveriť sa slúžke, čo strašné sa jej stalo aj s de Montmorencym, no čosi jej o tom bránilo hovoriť. Možno kvôli pamiatke Charla-Philippa, možno pre niečo iné. Sama nevedela. A asi by sa jej aj tak neulavilo.

Zdalo sa jej, že s de Montmorencym zradila Charla-Philippa, že podviedla svojho milovaného muža, a preto sa cítila ešte mizernejšie. Asi by nezniesla, aby ju odsúdila ešte aj jej slúžka. „Všetkých som sklamala, Nicolle!“ vyriekla namiesto pravdy, ktorá ju ťažila.

„Madam, prosím, neplačte!“ šepkala komorná chlácholivo. „Už od včera sa za vami pokúšam dostať a ani teraz nemáme veľa času. Hoci pánovi to život nevráti, mám pre vás aj dobré správy. Nezúfajte. Ešte sa to môže zmeniť k lepšiemu, verte mi. Aj ten váš list, čo ste napísali markízovi, je už na ceste k nemu...“

Marie k nej s nádejou zdvihla hlavu. „Teda aj ten sa vám podarilo odoslať?“

Nicolle rýchlo pritakala.

„A boli ste v Remeši v katedrále, ako som vám hovorila? Spolu s tým prsteňom?“

„Áno, madam. Poslali sme Bertrama.“

„Nechali ste prsteň v úkryte pod treťou lavicou v treťom rade vľavo?“

Nicolle zasa pritakala.

„Najdrahší Charles-Philippe vždy hovoril, že ak by nastali problémy, tak mám toto urobiť. Tretia lavica na treťom mieste vľavo. Vždy som si myslela, že žartuje...“ Marie sa na chvíľu podala záchvatu plaču, aby ho vzápätí lepšie ovládla.

„Netrápte sa, madam,“ upokojovala ju komorná šeptom a cez mreže sa opäť stretli ich ruky. „Hoci aj nás zostalo už iba zopár, urobíme, čo sa dá... A tá nová opatrovatelka, tá slečna Clarièreová, čo ste ju len nedávno najali, tak tá je, zdá sa, veľmi schopná. Ona vie, čo máme robiť. Zoslalo nám ju samo nebo!“

„Vďaka Bohu za aspoň nejaké dobré správy! Ale je to naozaj on? Je to princ de Foix? Nie je to iba moje zbožné želanie, aby žil a zachránil aspoň Sophie? Veď roky sme ho považovali za mŕtveho. Mysleli sme si, že zomrel v bitke pri Ravenne...“

„Nie, madam. Slečna Clarièreová tvrdí, že je to určite on.“ Nicolle sa znovu preľaknuto obzerala. „Iba som prefrngla okolo stráží... Títo dvaja sú tí horší... Nemala by som tu byť... Ale hlavne som vám chcela povedať, že okrem toho aj jeden veľmi vplyvný priateľ nám prisľúbil pomoc.“

Marie zmeravela. „Prisľúbil pomoc? *Veľmi vplyvný priateľ?*“

Žeby de Montmorency naozaj dokázal splniť svoje sľuby? A čo bude za svoje služby žiadať nabudúce?

Marie sa zatočila hlava. Dlhým nedôverčivým pohľadom sa pozrela do Nicollinej tváre. „Kto je to? A s čím nám pomôže?“

Odkiaľsi zozadu sa z hlbokkej tmy od hlavnej chodby ozval šramot, kvôli ktorému sa obe naraz strhli.

„Radšej už choď,“ rozhodla markíza rýchlo. „Nesmú tá tu objaviť!“

Nicolle pritakala a podávala markíze balíček s trochou jedla, zabaleným v plátne.

Oddanosť komornej, ako aj ostatného personálu, markízu dojímala. „Ach, drahá Nicolle! Čo len by som si bez vás počala!“ vzdychla Marie úprimne. A ako od nej prebrala balí-

ček, hanbila sa ešte aj za to, že po maršalovom odchode zdvihla zo zeme a napokon aj zjedla ten pomaranč, čo mu spadol. Takto sa ponižiť!

„Len odvahy, moja vzácna pani,“ šepľala Nicolle odhodlane. A než splynula s tmou, naposledy povzbudivo stlačila markízinu ruku. „Ešte sa vrátim! A nebojte sa. Tam vonku máte stále dostatok priateľov! Neumárajte sa nad tým, čo sa už nedá zmeniť. Teraz potrebujete všetku svoju silu!“

3.

Marie sa nadržanom strhla na nepríjemné škrípanie vonkajších mrežových dverí. S tým zvukom k nej nikdy neprichádza nič dobré. O chvíľu podobne nepríjemne zaškrípu aj dvere na jej cele. Alebo nezaškrípu, a jeden zo žalárnikov sa len prišiel presvedčiť, či ešte nedodýchala. V sluchách jej začala pulzovať krv, divoko búšila v jej mysli, až viac skoro nepočula nijaké iné zvuky.

Často cítila, ako ju pozorujú z tmy, chodia po jednom, aby si ich nevšimla, nevydajúc pritom slovka či iného zvuku. Jeden z nich, taký vysoký vychudnutý chlap neurčitého veku, dokázal kráčať tichšie ako mačka a podobne sústredene aj slediť.

Od Nicollinej návštevy sa už dva dni nič nestalo. Nik sem za ňou neprišiel, opäť jej ani vodu nedoniesli, dokonca sa tu neukázal ani jej nový „vplyvný priateľ“, maršal Anne de Montmorency.

Trápila ju zima, neuveriteľný hlad a slabosť, a blížiacej sa neznámej spoločnosti sa vôbec nepotešila. Skôr naopak. Kto to je a čo ju zasa čaká? Už nevládze bojovať!

V slabom prúde svetla uvidela iba žalárnika, ako odomyká

jej dvere. A radšej ani nechcela vidieť postavy za ním – lebo napokon počula, že niekto s ním prichádza.

Inštinktívne sa v kúte na tvrdej posteli skrútila do kľbka a rukami si chránila hlavu. Divo prúdiaca krv v spánkoch ju ohlušovala.

Čakala, že sa jej do ramien znovu zakliesnia žalárnikove tvrdé mocné prsty, ibaže on na krok pred ňou zastal a dokonca sa jej mierne uklonil, čo so sklonenou hlavou nemohla vidieť.

„Máte návštevu!“ oznámil jej bezfarebným hlasom, zvrtol sa a tým svojím neviditeľným spôsobom odišiel.

Prekvapilo ju, že nechal otvorené dvere.

„Mamičkááá!“ ozval sa zrazu v studených múroch väzenia zvonivý energický detský hlas.

Vzápätí sa rozniesol zvuk dupoty cupitajúcich detských nožičiek o tvrdú podlahu.

Marie hodnú chvíľu nevedela rozlíšiť, či už od hladu neblúzni. Zdvihla hlavu, srdce sa jej roztriaslo, vystrela sa a prekvapená zistila, že objíma svoju drahú Sophie. Dievčatko vyplnilo celé jej náručie!

„Mamičkááá!“ kričalo dieťa nadšene a svojimi krátkymi rúčkami objímalo matku z celej sily.

Marie sa v šťastných slzách zviezla z dosiek, až si s dcérkou stáli tvárou v tvár. „Ach, Sophie! Moja milovaná Sophie!“ bozkávala malú natešene a z celej sily si ju pritískala k sebe, súčasne si ju ukradomky prezerajúc. „Konečne ťa vidím, srdiečko moje najdrahšie!“

„Mamička moja, najdrahšia mamička! Tak dlho som ťa nevidela!“

Matka s dcérou sa tísli k sebe, objímali, zasypávali bozkami, hladili a nevedeli sa jedna druhej nabažiť. A až po hodnej chvíli si Marie všimla, že jej dievčatko sem priviedla celkom cudzia

mladá žena. Tá teraz ticho stála vo dverách a spokojne sa na obe usmievala.

„Miláčik, kto je slečna, čo tá sem priviedla?“ opýtala sa napokon markíza svojej dcéry. Neznámu pred sebou si pritom priateľsky premeriavala.

„Volám sa Anne Boleynová, milá markíza,“ predstavila sa mladá žena zdvorilo a úctivo sa jej poklonila. „A som dvorná dáma budúcej kráľovnej Klaudie.“

Marie postrehla silný cudzí prízvuk, zrejme anglický a zvláštny prenikavý pohľad jej modrých očí. Nespúšťajúc z objatia svoju dcéru, pozrela na mladú ženu s väčším záujmom: „Poslala vás sem za mnou vaša pani, slečna?“

Anne pokrútila hlavou. „Nie, madam. K tomuto stretnutiu pomohol jeden váš veľmi vplyvný priateľ.“

„Aký priateľ? Kto?“

„To sa dozviete čoskoro...“ odvetila jej Anne a pohľad nasmerovala na žalárniku, o ktorom nikto nemohol vedieť, či nezostal načúvať skrytý v tme.

Markíza nebadane pritakala a na chvíľku ju premkli nepríjemné zimomriavky. Odhadovala, koľko toho asi žena pred ňou vie, alebo či je iba poslom de Montmorencyho. Nechcela sa hanbiť ešte aj pred neznámou dvornou dámou.

Zatvorila oči, hlboko vzdychla a tuhšie objala dcérku. Keď konečne stískala v náručí svoje dieťa, uľavilo sa jej. Ibaže tupá trpkosť v jej vnútri akosi nemienila nikam zmiznúť.

„Mamička?“ pomrvila sa netrpezlivo v jej náručí Sophie potom, čo sa popri tichom maminom objatí mala čas rozhliadnuť okolo.

„Áno, srdiečko?“

„Prečo si v tejto škaredej izbe? Smrdí to tu... Je to tu omnoho horšie, ako to, kde som teraz ja.“

Marie zvrtila dcérku tvárou k sebe. „Neboj sa, dievčatko moje. Nebudem tu už dlho. Ani ty tam už dlho nebudeš. Vrátime sa domov...“

„Aj ocko sa vráti domov?“

Marie navrela v krku hrča, stislo jej srdce a úplne novým kŕčom jej zovrelo žalúdok. Prehltla slzy, ktoré sa jej hrnuli do očí a s úsmevom, ktorý ju v tej chvíli stál všetku námahu, pevne zaklamala: „Samozrejme, miláčik, že aj ocko sa vráti domov s nami...“

S Anne si vymenili vážny pohľad a markíza dodala: „Jeden náš nový priateľ nám v tom pomôže.“

„Sľubuješ, mamička?“

Viac sa nevydržala dívať do jej nevinných očí, aby sa jej nezlomil hlas. Privinula si Sophie k sebe. „Sľubujem, miláčik!“ A pritískala ju k sebe tak dlho, kým sa zasa neovládla.

„Lebo, vieš, tá moja izbička tam naozaj nie je pekná. Je nás tam veľa, musíme sa škaredo obliekať a komorné tam ma vôbec neposlúchajú. Dokonca mi rozkazujú. Ak neposlúchnem, zbijú ma alebo mi nedajú jedlo. Ani mi nezašijú oblečenie, veď pozri! Na spodničke sa mi odtrhol volán, aha! A aj rukáv je takýto... Pozri, mamička!“

Marie v očiach pálili slzy, ktoré sa ale neopovážili pretiecť von. A pri tejto Sophiinej vete jej napadlo, ako si aj ona musela po návšteve de Montmorencyho dávať dohromady svoje zničené šaty. Nemala ihlu a niť, ale s akým-takým úspechom použila sponky do vlasov.

„...a je tam tiež veľmi špinavo,“ pokračovalo dievčatko. „A aj zima, mamička. Je tam veľmi veľmi zima a nie tak pekne ako u nás doma. Ale mám tam jednu kamarátku, volá sa Christine. A jej mamička je anjelik. Mamička, aj ty si anjelik? Lebo ty si dobrá, nie ako komorné tam v tom špinavom dome, odkiaľ ma